

Adolfem Š-em požadovaná by byla výsledkem pravidelného působení cenotvorných činitelů nabídky a poptávky. Zdůrazňuje nalézací soud sám opětovně, že v kritické době byl nedostatek hovězího dobytka. Tímto zjištěním poráží soud náhled svůj, sám přiznává, že jen nedostatek dobytka a snaha využítovati tohoto nedostatku k osobnímu prospěchu byly pravými pohnutkami k nešetření předepsaných cen, poněvadž se dalo počítati s tím, že strádající spotřebitel uvolí se snadno i k placení cen nepřiměřených. Dlužno proto za to míti, že ony běžné ceny, k nimž nalézací soud poukazuje, nebyly vytvořeny způsobem dovoleným, nýbrž že byly spíše výsledkem úspěšných snah předražovacích u využití mimořádných poměrů válkou vyvolaných. Tyto ceny nelze vzíti proto za podklad při řešení otázky přemrštěnosti ceny, obžalovaným Adolfem Š-em požadované, naopak dlužno vycházeti z ceny maximální tehdy platné, tedy z ceny 17 K za 1 kg. Tu pak sluší uznati, že rozpjetí mezi cenou touto a cenou 24 K je tak značné, že cenu poslední dlužno označiti za všech okolností za zřejmě přemrštěnou. Skutková povaha § 7 zákona o lichvě je proto u obžalovaného Adolfa Š-a v objektivním směru dána. Leč zrušovacímu soudu nelze naléztí ihned ve věci samé, poněvadž dlužno řešiti ještě otázku subjektivního zavinění, jež, skládajíc se z momentů povahy skutkové, spadá vzhledem k §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. do působnosti soudu nalézacího. Po subjektivní stránce vyhledává se jen, by pachatel byl si vědom zřejmé přemrštěnosti požadované ceny, a pak, že požadování se stalo u využitování mimořádných poměrů válkou vyvolaných. Poslednější okolnost zjišťuje sice rozsudek, jak již uvedeno, o obžalovaném S-ovi, který tu nepřichází v úvahu, neobsahuje však takového výslovného zjištění také o Š-ovi. Otázkou vědomí tohoto obžalovaného o zřejmé přemrštěnosti neobíral se soud vzhledem ku zaujatému právnímu stanovisku vůbec. Náleželo proto zmateční stížnosti ohledně obžalovaného Adolfa Š-a vyhověti, rozsudek částečně zrušiti a věc v rozsahu zrušení vrátiti k opětnému projednání a rozhodnutí, nikoliv však na soud nalézací, nýbrž na příslušný nyní lichevní soud při okresním soudě v Olomouci, poněvadž dle stavu věci a spisů nepřichází kvalifikace činu dle § 7 (3) zákona o lichvě v úvahu.

Čís. 925.

»Zlým nakládáním s mrtvolou« ve smyslu § 306 tr. zák. jest rozuměti každou ve skutkovém jednání záležející pohanu, která se dotýká mrtvoly.

(Rozh. ze dne 22. září 1922, Kr I 639/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 30. března 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 306 tr. zák. a uvedl po právní stránce

v d ů v o d e c h:

Pro vyřízení důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. zůstávají pro nejvyšší jako zrušovací soud podle § 288 čís. 3 tr. ř. závazna zjištění na-

lézacího soudu. Tu bylo zjištěno, že mezi obžalovaným a manželem Barbory B-ové vznikl rozpor, ježto B. žádal, by mrtvola byla položena do hrobu hlavou ke zdi a nohama do hřbitova, kdežto obžalovaný chtěl klásti rakev opačně, hlavou do hřbitova a nohama ke zdi, a že obžalovaný při tomto zápolení o polohu rakve s ní točil, škubal a smýkal, takže bylo slyšeti z rakve zadunění, povstale patrně tím, jak mrtvola uvnitř rakve se pohnula a narazila na stěny rakve, což vzbudilo u okolostojících nevoli a pohoršení. Pokud jde o subjektivní vinu obžalovaného, zjistil soud, že obžalovaný jednal s patrným úmyslem, porušiti integritu mrtvého těla i pietu k němu a že si toho byl také vědom. Tato zjištění nalézacího soudu odůvodňují skutkovou podstatu přečinu podle § 306 tr. zák. Nelze přisvědčiti k názoru zmateční stížnosti, k němuž při veřejném rodu přidala se i generální prokuratura, že za zlé nakládání s lidskými mrtvolami může se považovati jen takové jednání, které, kdyby bylo spácháno na člověku živém, musilo by se považovati rovněž za zlé nakládání, jímž podle názoru generální prokuratury dlužno rozuměti takové působení na tělo, které má v zápětí přechodnou tělesnou nevolnost, bolest a tomu podobné. Tento výklad slova »zlé nakládání« v § 306 tr. zák. přehlížel by především, že zlé nakládání s mrtvolami nelze přece rovnati k zlému nakládání se živými osobami, jak to mají na zřeteli §§ 143, 157 odstavec první a 496 tr. zák., neboť jde o úkony na neživé předměty, a již proto jest nutno přikloniti se k výkladu, který, vycházející z porovnání ustanovení § 306 tr. zák. a § 122 b) tr. zák., kdež se mluví o zneuctvujícím zlém nakládání, klade důraz na zneuctvující povahu zlého nakládání. Tomuto výkladu slov »zlé nakládání« nasvědčuje konečně i zařazení § 306 do V. hlavy tr. zák., mezi přečiny a přestupky proti veřejnému pořádku a pokoji. Uvážil-li se tyto okolnosti, změní se pak i hledisko, s něhož třeba posuzovati význam slov »zlé nakládání s mrtvolami« v § 306 užitých. Jestli účelem předpisu § 306 tr. zák., by byly za trestné prohlášeny činy, tam uvedené, nejen proto, že se jimi porušuje cit náboženský, nýbrž mělo jím býti také zabráněno, by porušován nebyl cit lidskosti a dobrých mravů a uráženy nebyly city piety, které k mrtvým osobám chovají jejich příslušníci rodinní. Vzhledem na tento účel § 306 tr. zák. dlužno pak zděm nakládáním ve smyslu tohoto §u rozuměti každou ve skutkovém jednání záležející pohanu, která se dotýkala mrtvoly, neboť tento zákonný předpis nemá chrániti jen před takovým působením na mrtvé tělo jak o něm se činí shora zmínka, nýbrž i před každým jiným jednáním zneuctvujícím. Po objektivní i subjektivní stránce vyhovují úvahám svrchu uvedeným a tedy skutkové podstatě § 306 tr. zák. zjištění učiněná nalézacím soudem. Jestliže totiž obžalovaný s rakví, ve které se nacházela zemřelá Barbora B-ová, točil, škubal a smýkal, jednal s rakví a tedy také s tělem Barbory B-ové, které v rakvi bylo uloženo, hrubým způsobem, který, jak nalézací soud zjistil, ohrožoval city piety k zemřelé a byl tedy pohanou mrtvoly Barbory B-ové.

Čís. 926.

Trest t u h é h o vězení nelze použitím § 266 a § 261 tr. zák. změnit v peněžitou pokutu.

(Rozh. ze dne 22. září 1922, Kr I 706/21.)